

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

ANY IV. N.º III

7 GENER 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

R U S S I N Y O L

Veus ombrívols havien dit que Catalunya era una marastra. Russinyol per tots ho desmentirà. El que passa és que el poble, tot i que de primer antuvi sembli que es deixa enlluernar i emmenar fàcilment, el poble, inconscientment si voleu, exigeix les seves garanties. El poble, fet i fet, costa un xic de penetrar, costa un xic de guanyar, precisament perquè sap, per massa experiència, que moltes vegades hom li voldria fer passar per or de llei bisuteria i quincalla de llautó. Però quan és tracta d'una obra no pas d'un instant o d'una temporada, sinó que duu el segell de la persistència, del treball, de la fe, amb el guiatge de l'art, aleshores el poble diu: aquí sóc!

I aleshores, els elements intel·lec-

tuals, que no poden deixar de trobar-se amb el poble, en casos com aquest de Russinyol, de conquesta general, afinen també les seves plomes i reten el seu tribut.

Fóra inútil ara d'escatir quina mena d'art hi ha a les produccions de Russinyol; és un punt que cal deixar al temps: les contradiccions d'escoles i tendències avui per avui potser n'enterbolirien el concepte. Russinyol representa un sentiment, una unanimitat; representa un quart de segle de

Sant Feliu de Guixols. — Cala de Sant Pol

UMB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

vida i de producció que ha fet bategar per un indret o altre tots els cors de tots els catalans.

Es això que hom homenatja, és el conjunt d'una obra que ha corregut dels estaments més humils fins als estatges més sumptuosos: són la ploma i el pinzell que, agermanats, han donat color i llum i vibració a tantes de coses.

Davant d'aquest conjunt, davant el monument d'una obra així, les anècdotes resten diriem esfumades. La crítica revisarà els processos d'aquesta obra, en farà anàlisis, trencarà, dividirà, escorcollarà, descompondrà, recompondrà; però als moments solemniais de les grans emocions, tot això no té res a fer. Es pren la menja o no es pren; el com i el què, la composició de la menja és un altre afer.

El poble es troba ara davant d'una Personalitat, i Russinyol no és aquell home que passa pel carrer, sinó un tipus que encarna una generació.

I àdhuc els qui, tot semblant de protegir-lo, llencen incautament, un esgarip discordant, també aquests, a la seva manera, duen el seu branc a l'homenatge.

Del passar del ric istiu Bella estona ponentina (*)

A Domènec Guansé.

Perquè no se'm faci fugissera, (bona en fóra que en perdés el rendiment!), apunto ara ací la perdurança fràgil d'aquesta bella estona ponentina, triada, encisera.

* * *

(*) Aquest full inèdit farà, amb altres, un llibre de Mn. Pla. Ell l'escriu per notícies que en tenim, tenint per pupitre un roc i per taula un pradell deliciós en un dels més deliciosos i desconeguts indrets de muntanya.—R.

D'estones ha que alterno la somnolència amb la vivor, aquí, en aquest marjal, tan fresc, de Mediona. Molta de gent és a la vila a ordir enraonies sense el susdit rendiment de joia que, fàcil, jo copso alternativament ací. Tots estiven a Mugals; els uns a la manera avorrida i soporífera amb què s'acostuma a estivar en una vila morta, ço és, amb una *tranquillitat* que arriba a fer coàguls de la sang; altres,—jo almenys—, només atents a copsar, amb tota la possible flexibilitat, amb tot el vivor possible i predeterminat del seny i del voler el més voleiadís puntet del pollen que ajudi a la plaença i a la sanitat del *savoir vivre* del cos i de l'ànima...

Estic rebé ací! En amunt del marjal on só tombat hi tinc, enfilant-se, tota una escalonada de feixes guarnides d'una bella abundor d'arbres fruiters; albercoquers, pruneres de fruita d'ambre i un figuerar gras i lluent amb la penjarella de mil llàgrimes de mel—no caigudes encara—de les figues-flor... En avall de mos peus, una valenta ufanor d'èbuts granats (cada flor com un plat de mores) i uns salzes trabucats al riu i un lligament d'argelagues i falgueres fent la tanca del marge. Després el riu.

Estic rebé, ací! Tinc les cabòries despedides a la lluna i la por d'enemics i de males volences pregonera de les sandàlies de mos peus despreciadors...

Al meu entorn no encerto a obirar ningú més que joeixi del meravellós encant de l'hora aquesta. Això fa que em faci illusió que tot ço que em volta és més per mi sol.

Tinc al riu, oblidada i jaquida, una canya i el seu ormeig calat. *Quan hi penso*, m'adono d'unes picadetes menudes de les bagres del riu que es diverteixen despullant l'ham de l'esquer i fent dansar el suro de la *nyinya*. Ah murrís!... Ni vull allargar el braç per hissar la canya! Em sembla que amb

un gest així trencaria els subtilíssims cordills de fadament que ara em lliquen la vida!.....

Del poble només me n'arriben tardanes canticelles de galls i la ronca remor d'algun motor d'un turisme que arriba o passa...

En la intimitat gelosa d'aquesta hora em fóra un gros plaer passar-hi moments i més moments. Romandria aquí, inclús per a la dormida de la nit tan content com qui s'adorm al millor tàlem i amb oretjada amor... Aquest nirvana d'inacció i plaença és tan poc sovinter per mi!

Si pasturo els ulls pel cel, ara el veig d'una blancor de corretjoles i amb un punt de dauradura de gató. Només hi ha Març que faci llum, i encara s'obira al bell cim al d'un puig igualment que una llumeta de finestró d'una casa de pagès que sopen d'hora.

Us dic, (si és que ho sé dir!) que qualsevol m'envejaria aquestes belles estones que ara visc. Jo, tot sol, i totes les coses soles per mi! Poc hi ha millor regnat que el meu regnat sentimental! L'herba fa la catifa del meu tron; el ceptre el tinc decantat al riu per juguina dels meus súbdits els peixos; la púrpura l'he penjada amunt del cel... L'ambició no la conec; només tinc el goig alzinat del domini.

Mes ai, que en passejar l'esguard m'adono, de sobte, que també hi ha algú més que joeix de la suprema gràcia d'aquesta hora. A la feixa més alta del coster i retallant-se llurs figures menudes del pany del cel que s'enfosqueix hi obiro dos altres sobirans.

Quí són?

Es la vida, eminent en el mateix vèrtex de l'angle del cel i la terra...

Es l'amor, fet monjoia a les portes més altes del món...

Damunt la terra plana i de cara a la neixor de les estrelles la reina és caiguda en els braços del rei. Ell la besa cop i recop i ella es deixa besar sense una rèplica...

Quí són? voleu saber?

Es l'hereu de Molins qui porta l'esposa a ensenyar-li les feixes i d'allí estant els llaurons de l'heretat. Totjust ahir varen casar-se a la parròquia dematí, dematinet, quan l'airet és com la rosa, ben olent i polidet.....

Ells han fet fugisser el meu regnat amb sa vinguda, mes us dic que me'n torno cap a casa ni decebut ni retut, sinó amb una fresqueta singular al cor i amb una cançoneta a flor de llavi que va dient pel camí:

Sóc un rei que s'allibera
bo i regnant fràgils regnats...

MN. LLUÍS G. PLA

Un tomb més

El dijous, dia 29 de novembre de 1923, començàvem amb la publicació del número 1 d'EL BORINOT. Ara donem el número 111. Doncs (1923, 1924, 1925, 1926), entrem en el quart any de la nostra vida. Els nostres càlculs havien, temeràriament, anat per un cantó; però els esdeveniments manen i de vegades diuen "prou!". I aleshores cal cercar un altre caminó. Per això va venir la modificació del primitiu BORINOT; i va presentar-se un xic canviat, fins i tot de forma, tal dia com la diada de Sant Jordi, 23 d'abril de 1925. D'aleshores ençà EL BORINOT té aquest caire entre xiroi i literari, costumista i documental. Per aquest camí creiem que encara podem fer alguna cosa interessant. Comencem aquest any, amb un canvi de forma que mants amics ens havien sol·licitat, per fer-lo més manejable. **Seguim.**

Els 45 anys de «La Vanguardia»

Al número de Cap d'Any, amb motiu d'entrar en el 45e any de la seva vida, ens donava "La Vanguardia" una nodrida ressenya—nodrida i interessant—de la seva actual installació, que és una cosa notable i digna d'ésser vista. Si, com diu, és el rotatiu de més difusió d'Espanya, i el que compta amb més anuncis, com així sembla, no deixa d'ésser diríem una satisfacció per a nosaltres, per Barcelona; és un altre fet demostratiu de la seva capitalitat.

Però el que ens ha fet més gràcia, és la "presentació" o apologia de "La Vanguardia" que sembla que "Gaziel" ha volgut fer en l'article de fons. Es un dels articles més desafortunats que coneixem d'aquest escriptor discutit. Sembla que es tracta d'un article en fons insincer; és pesat, retort, gris, monòton; una mena de cançó "alegra" per força, que produeix una barreja estranya i de gust dubtosament humorístic. Sembla que "Gaziel" podria fer un article molt, però molt millor, defensant la tesi contrària de la que defensa, o pretén, o s'esforça a demostrar en l'article alludit.

Tot simplement, l'article és l'elogi de la premsa independent, indiferent, sense ideari... així, tal com sona: l'elogi de la premsa que no és "reflector", que és "mirall", és a dir que no exerceix sobre el poble un guiatge, sinó que es limita a ésser un receptor, o si tant em feu dir, un magatzem del poble, de la ciutat, dels espectacles, de les coses que passen, fins i tot dels morts que traspassen, arrengrats en profuses esqueles mortuòries. I "Gaziel" cau en l'infantilisme de defensar les esqueles mortuòries!

No volem fer a "Gaziel" la ironia de dir que és "la propietat" del diari la qui parla en el seu article, reduït ell, "Gaziel", a la modesta condició d'amanuense o de màquina d'escriure; no volem fer-li aquesta ironia una mica pesada i altrament gastada i regastada; però diríem que "Gaziel" aquest cop s'ha sentit "de la propietat" del rotatiu, i amb inhàbil manera, i poca fortuna, surt com si diguéssim a l'encontre dels retrets que hom fa al diari, retrets que fa no un individu, no una cleda, no un estament, sinó la opinió en general (la mateixa "opinió" (?), si vol, que manté el diari), això sí, sense encaparrar-s'hi, més aviat tot acceptant-ho com una mena de fatalitat; de la mateixa manera que hom accepta amb disgust, un disgust fred, sense passió, els anuncis entre text, que en trenquen l'harmonia i l'estètica—estètica tipogràfica, molt digna d'ésser tinguda en compte, com tota altra estètica—del conjunt.

Però no hem de negar que en l'article de "Gaziel" hi ha una punta d'ironia, treta a la seva manera, sagaçment i amb verí, amb un regust d'enfastijament i d'escepticisme amargador; i és quan endossa el mort a la ciutat, a Barcelona. Ve a dir: senyors, el nostre diari, "La Vanguardia", és una cosa que, fet i debatut, no té cap ni peus, és informe, caòtica, exangüe, turbulent, irregular, panxa-contenta, tot alhora; però, ei, senyors! aquest diari no és el diari, no és ell, és el reflex de la ciutat, que no té cap ni peus, que és informe, caòtica, exangüe, turbulent, irregular, panxa-contenta, tot alhora.

Aquest és el moll de l'os de l'article. Val a dir que és un moll de l'os relatiu, perquè és molt deixatat; hi insisteix, el repeteix d'una manera sospitosa; fa l'efecte d'un recurs que explota obligat per la força de les circumstàncies. Ja havem dit que no re-

cordem cap altre article d'aquest escriptor tan sem, tan "arrossegat", tan mort, i encara de mort de cartró.

Es d'un convencionalisme absurd, d'una falsetat monumental, d'un panxacontentisme nadalenc que fa feredat. Això ho sap perfectament el senyor "Gaziel", no cal que li ho diguem, és prou conscient per donar-se compte del que fa. Ell sap perfectament que les dotzenes de cines, teatres i music-halls de mala mort que atrauen de les deu parts nou del públic barceloní, són una horrenda vulgaritat, són, si tant volia, una necessitat, una mena de necessitat de la biologia social o colectiva; però no fan un pas endavant, no representen res, no duen esperit; sí, tenen molt de públic, i potser guanyen molts diners; però, el senyor "Gaziel" sap prou bé que qui vulgui conèixer i pulsar Barcelona no anirà pas a comptar aquestes multituds; cercarà altres dades, altres manifestacions, més arriscades, si vol, que compten sols amb escasses minories, però que són elles qui tenen el pes específic.

El senyor "Gaziel" no fa l'elogi de l'"aurea mediocritas", de la daurada mediocritat, que atribueixen a Horaci; el senyor "Gaziel" dóna la impressió de fer l'elogi de la vulgaritat, de la plebs innominada, gregària.

I el senyor "Gaziel", qui ha viatjat força per l'estranger, i coneix alguna cosa de la seva premsa, i que no és pas cap betzol, sap, per exemple, que un diari com l'italià "Corriere della Sera", netament polític, adscrit a un programa "d'idees", tira prop d'un milió d'exemplars (quantitat molt, però molt, de molts cents mils, superior a la de "La Vanguardia"); i també deu saber que en vint-i-quatre hores aquest "Corriere della Sera" ha tingut moltes mils baixes (més mils que no té "La Vanguardia" de subscriptors i lectors), precisament per haver-se produït en el diari italià un

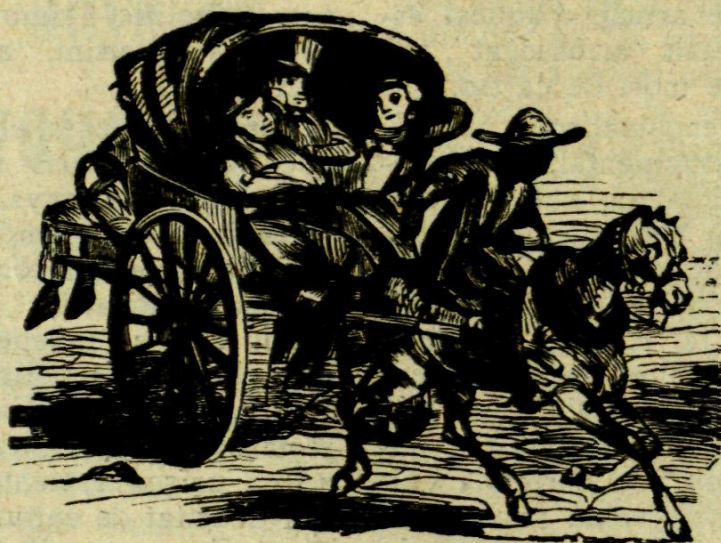
canvi "polític", amb la sortida dels germans Albertini, "aconsellada" pels feixistes.

Però sap, encara, el senyor "Gaziel" que aquests diaris nordamericans, i anglesos, i alemanys, als quals fa referència, i que compara a "La Vanguardia", són una cosa molt diferent de "La Vanguardia", tot i que es presentin com a "independents" i deslliats dels estols polítics.

Ara, el senyor "Gaziel" podria objectar-nos que es tracta a Itàlia, i als altres països esmentats, d'una superior densitat de cultura, d'educació cívica, d'una consciència política més il·lustrada, més dreturera i forta. Però això demostraria no pas l'excel·lència de "La Vanguardia", sinó una especulació financiera a base de "donar peixet" a la multitud, "seguint-li la beta". I volem lleialment pensar que el senyor "Gaziel", suposada la situació d'un nivell inferior del poble, en general, del poble barrejat, heterogeni, d'ací, no pretén pas defensar, ni pretén dir que, doncs, "La Vanguardia" representa el "sancta sanctorum" de la terregada, la collectora general de l'analfabetisme il·lustrat (que és el pitjor dels analfabetismes). No; això fóra una injúria, una malèvola suposició, que hem de creure ben lluny de la idea del senyor "Gaziel", no sols pel respecte que li ha de merèixer el públic, sinó també per l'evident il·lustració dels seus companys de direcció, de redacció i de col·laboració.

Altrament això no és dir que nosaltres no estimem "La Vanguardia"; al contrari, ens plau i tot de veure un diari així que surt de casa nostra. Encara que només fos que per un sentit "quantitatiu", fóra ben remarcable. Demés som dels qui entenem que en un poble hi ha d'haver de tot, qualitativament i quantitativament.

6. - EL BORINOT.

La tartana

En el temps de la tannara, (1)
gent d'un altre tarannà
s'abellia a fer gatzara
tot corrent en la tartana,
carretera, camí enllà.

Ja venia l'automòbil,
ja la moto, el side-car,
camions guarnits d'autòmibus...
Tot, veieu? porta un nom rar.
I per què tantes andròmines:
per a fer més via encar?
—Per anar més de corcoll,
fer pudor, pols i soroll,
i pagà el camí més car!

Concurs de peus de dona

A París ha estat celebrada una festa per atorgar un premi al peu de dona més menut i alhora bonic. Moltes noies i dametes hi havien volgut ésser. El jurat era d'upa, molt primfilat i sever. De mica en mica, anava eliminant aquells que no arribaven a un mínim de condicions preestablertes. Els individus del jurat, elegants,

(1) La tannara és el "monyo". El poeta fa allusió als temps que les dones encara tenien alguna cosa llarga: els cabells.

perfumats, severs i primfilats, s'ajupien, la testa arran dels peus... Algú, maliciosament irònic potser dirà que això és la demostració que certs individus tenen el cap als peus. No: això és l'acompliment d'aquella fórmula de cortesia: "als peus de vostè"; els parisencs són homes de paraula.

Una cosa ens ha fet gràcia, i és que els senyors del jurat, per prendre la mida dels peus usessin un metre. Si hagués estat els peus de Colon, bé; però tractant-se de dones que saben endreçar-se, i que concorren a un acte d'aquesta mena, ¿no és un contrasentit? digueu! I ara, deixada aquesta estranyesa de banda, pregunto: si per prendre la mida a uns petits i bufons peus de dona, aquests senyors francesos s'han valgut d'un metre, ¿què usarien per prendre la mida d'aquells que tan sovint els fiquen a la galleda?

TAF

La darrera publicació

Un altre estol d'ardits ha comparegut amb una altra publicació sota l'aixella, volem dir "El senyor Daixon-ses" amb "La senyora Dallonses". Benvinguts, companys: com més serem més feina farem. No és ara l'hora de dormir ningú a la palla!

DE PROMESOS I CASATS

Si no hi ha arracades,
no hi ha abraçades.

(Maldà)

Qui en joies gasta el dot
de sa muller és janot.

(Maldà)

Xiqueta, si avui un novio
no pesques, havent-n'hi tants,
pobreta, què t'han de fer?
és que has nascut per sè
arregladora de Sants.

(Vinaroç)

—“Poncella la volem!”—

—“Poncella la duem;

si no ho és, bé ens hoensem”.

Carrê amunt i carrê avall
som perdut la lligacama;
pagaria un duro d'or
que el promès l'hagués trobada.

(Sant Feliu de Guíxols)

Pensen els enamorats
que tothom té els ulls tancats.

(Maldà)

Per casar filles donzelles
no vengueu bous i esquelles.

(Palamós)

Casar-se i el mal dia
no ve en un dia.

(Poboleda)

Tothom castiga la muller
menys aquell que la té.

(Maldà)

Qui es casa amb interès
mosso de la muller és.

(Maldà)

La dona que és ben casada
no té sogra ni cunyada.

(Maldà)

NOTA: Extret de “Les Esposalles”
recull de costums, d'A. Griera, Preve-
re, a la Biblioteca d'Autors vigatans.

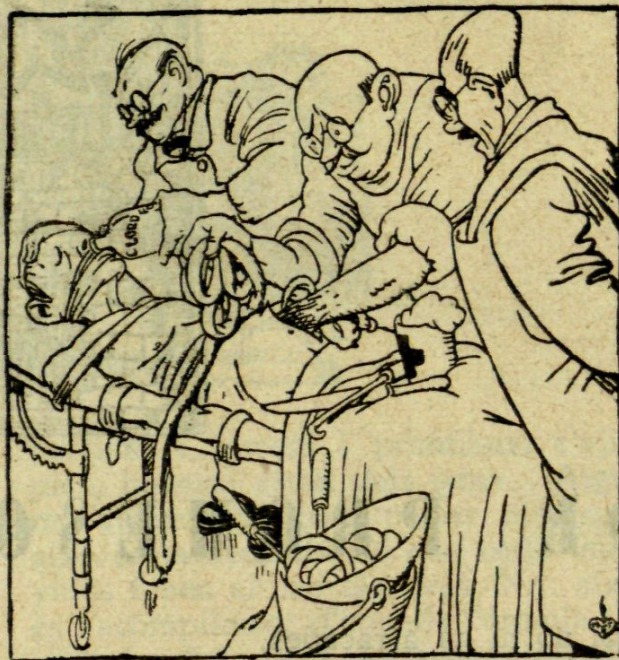

- Ai, que patirem!

Tamany 28 X 22. — Any 1925. —
Impremta Costa.

CLÀ I CATALÀ

15 cèntims

A LA CLINICA

... i veieu dir que més que curar-la jo que l'heu de acabar la de curar? Creieu-me, no l'heu de curar.
Si no patiu flassa? com no s'guerra el s'ofrega.

Tamany 28 X 21. — Any 1925. —
Impremta Layetana.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

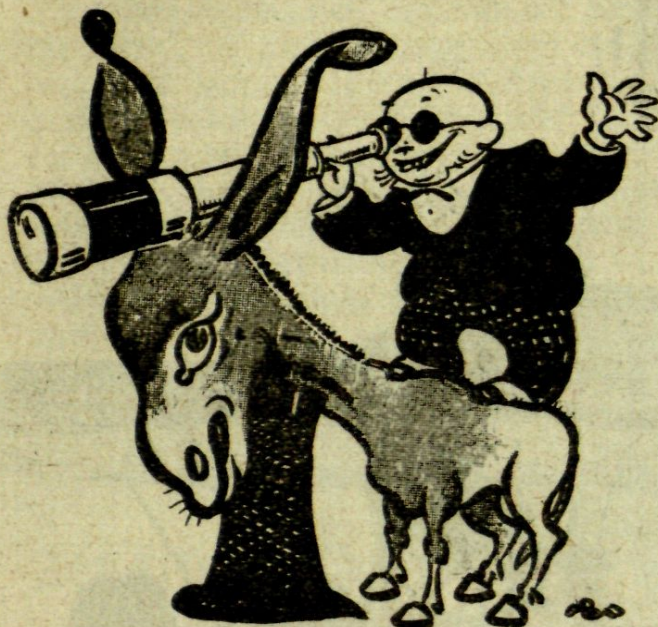
El senyor Canons.—Tamany de 28 X 22. Aparegut a Barcelona el dia 24 de gener de 1925. Periòdic setmanal satíric i humorístic, consta de 16 pàgines, amb ninots, dibuixos, caricatures; la pàgina davantera a dues tintes. Els col·laboradors dibuixants són els coneguts: Opisso, Cornet, Castany, Mallol. Preu, 20 cèntims el número. Impremta Costa, carrer Comte de l'Assalto, número 45, Barcelona (la mateixa impremta i sembla la mateixa empresa del "Xut"). En sortiren pocs números.

Clà i Català.—Tamany de 28 X 21. Aparegut a Barcelona el dia 11 de setembre de 1925. Setmanari satíric i humorístic de 16 pàgines, amb ninots. N'és director A. Constansa.

Com a dibuixants figuren Cornet i Quelus. Preus, 2 pessetes trimestre; número solt 15 cèntims. Per la presentació, sobretot per l'aspecte del paper, s'assembla a d'altres setmanaris que gaudeixen de certa popularitat, particularment el "Xut", imitadors del qual sortiren "Barrila deportiva" (pocs números) i "Safareix deportiu"; com també "L'Auca" (pocs números) i d'altres de to malsà. No cal dir que fem aquesta constatació per un sentit purament extern de presentació i per fer anotar aquesta semblança que deu ésser fruit d'un càlcul financer, és a dir de cara a un paper que no resulti car. "Clà i Català" sortí pocs números. Impremta Layetana, carrer Bou de Sant Pere, 9, Barcelona.

LA RAMBLA

N.º 2 Any I Barcelona, 9 d'octubre de 1925 15 cèntims

L'HOMME PRÁCTIC

—El sempre a l'aguait

Tamany 30 × 23. — Any 1925. —
Impremta «La Renaixensa».

EL Sr. DAIXONSES

— Només aquestes i aquestes porten el nom que té en tradició per a les moltes de ciutat. Junt de rebotes

20 cts.

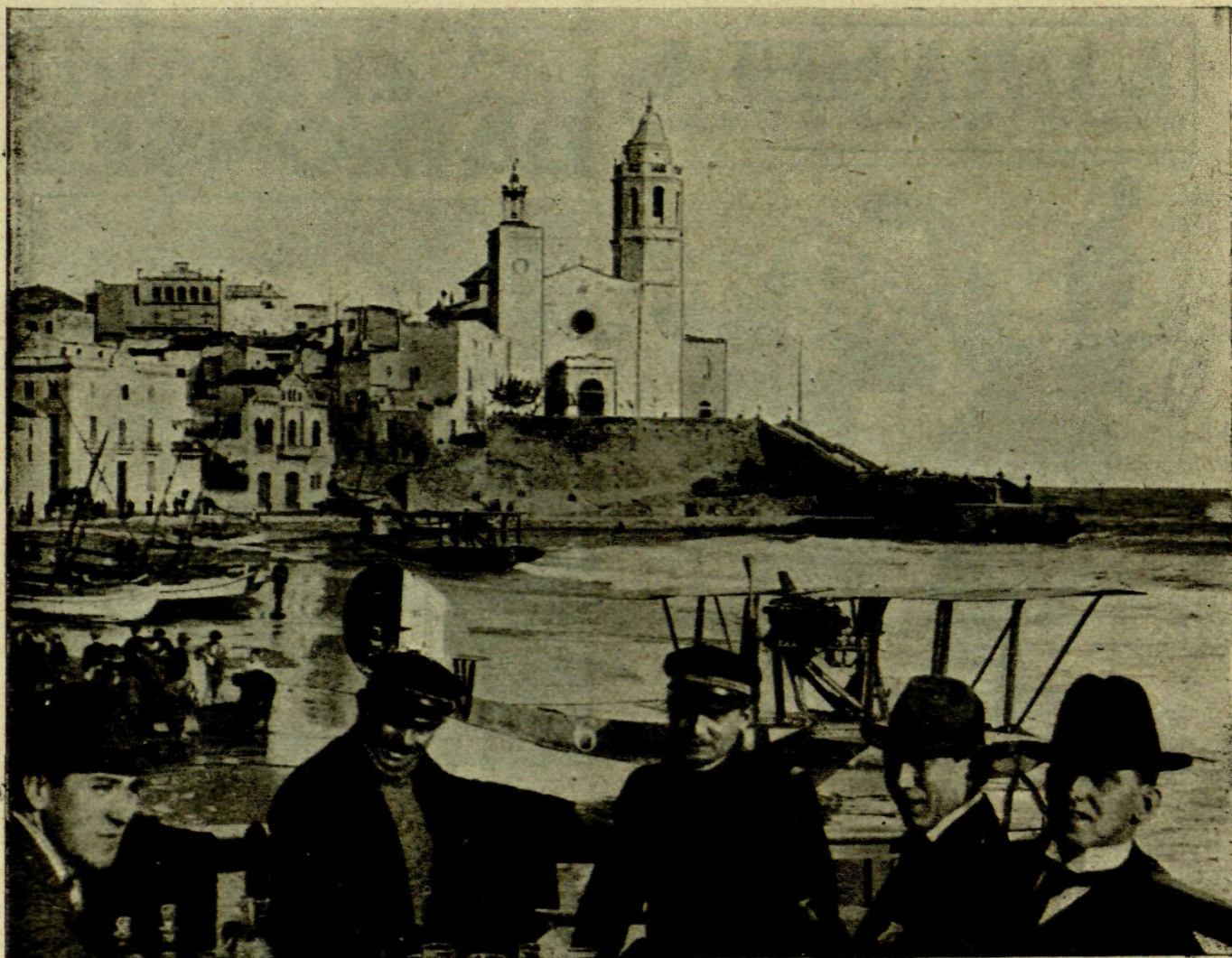
Tamany 28 × 21. — Any 1926. —
Impremta «Tipografia Occitània».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

La Rambla.—Tamany de 30 × 23. Aparegut a Barcelona el dia 2 d'octubre de 1925. Bastants anys enrera, amb aquest mateix títol havia sortit un periòdic, i de la mateixa casa (Casa Lòpez, Llibreria Espanyola). Totes les seves característiques són les de "L'Esquella de la Torratxa" que per ordre de l'autoritat havia estat suspesa. Però també fou suspesa "La Rambla" als pocs números. (Actualment ha estat autoritzada novament la publicació de "L'Esquella"). Impremta (suposem que es tracta d'una "intelligència") "La Renaixensa", carrer de Xuclà, 13, Barcelona.

El senyor Daixonses.—Tamany 28 × 21. Aparegut a Barcelona el dia 2 de gener de 1926. Periòdic setmanal

satíric i humorístic, amb dibuixos i caricatures, a una sola tinta. Consta de 16 pàgines. Amb una enginyosa i curiosa particularitat: "El senyor Daixonses" va acompanyat de "La senyora Dallonses", en el mateix periòdic; és a dir, un per als homes, un altre per a les dones, junts; però cadascú seguint la seva numeració de pàgines; de les 16, la meitat a cadascú. Compta dibuixants: Cornet, Opisso, Castany, Junceda, Quelus; compta escriptors: Prudenci Bertrana, Joan Draper (director), "Bellafila", Angel Ferran, i d'altres coneguts. Preus i subscripció 3 pessetes trimestre a Barcelona; 3'50 per fora de Barcelona; número solt, 20 cèntims. Impremta "Tipografia Occitània", carrer de Encarnació, 27 i 29, Barcelona (G.).

Catalunya pintoresca. — Sitges.

Del balconet estant

En un dels Estats dels ídem Units— allà havia d'ésser!—s'ha presentat el cas extraordinari d'una mainadera de 3.600 metres d'alçada i de 4.000 kilos de pes. Esgarrifa només de pensar el car que deurà sortir a la mestressa de fer la vida a semblant individu del simpàtic gremi de guardians de criatures.

El més estrany del cas és que aquesta mainadera no és tal mainadera sinó "mainader", és a dir mascle; es tracta d'un respectable elefant que respon al nom de "Basel", i és propietat d'una rica americana.

Aquesta bona senyora és mare d'una formosíssima "bebè", que té confiat amb tota confiança al fidelíssim "Basel" que desempeña el seu important càrrec amb una serietat i discreció vertaderament dignes de lloança.

L'honrat elefant no escatima a la criatura cap d'aquelles sollicituds que requereix la tendra edat de la infantesa, i troba justa correspondència en el nen, que no se sap separar un instant del seu volgut "Basel".

Unes vegades l'animal porta a passeig el "bebè" amb un cotxet, gairebé de fira, lligat a la cua, amb bon compte de no donar un pas més enllà de l'altre ni fer cap moviment sobtat

V O L V E S

que pogués posar en compromís l'equilibri del vehicle. Altres vegades el duu a pendre el sol, el sosté amb la trompa, tot bressant-lo suaument i fent-li fer ball-manetes.

La intelligència de tan famosa bèstia arriba al punt de que quan sent plorar el nen, corre cap al bressol i li dóna la trompa perquè es distregui i s'entretengui, sense protestar quan el "bebè", abusant de la paciència de l'animal, es propassa a mossegar-li la punta del fenomenal berganci.

I encara potser hi haurà algun beneit que, lluny de reconèixer les virtuts d'un "ayo" tan excellent, s'atrevirà a dir-li que és una trompa!

Acudits de vells papers

DIALEGS DE MONTSERRAT

(Caçats al vol)

—Ola Ignasi! tu per aquí?

—També, noi.

—I com has pujat?

—Per la drecera i com aquell que fa ampolles; és a dir bufant.

Si els llegidors d'EL BORINOT volen saber el nom d'una substància que engendra el pensament, escoltin: un químic alemany obre la boca:

"Oxaetiltrimetilamoniumoxidistroteleylopalmetiloglicerinfosforosauro".

Què tal, ho entenen vostès? no? si és una cosa tan senzilla...

Passava un senyor tranquilament per un carrer, se li acostà un home jove i robust, tot dient-li:

—jUna gràcia de caritat per un pobre que no pot treballar!

—¿No podeu treballar?...

—No, senyor.

—¿I això?... ¿per què?...

—jAi, senyor!... perquè no en tinc ganes!

L'Ajuntament ha publicat unes normes per a reglamentar la circulació.

Es inútil; encara hi ha massa persones que ans d'ensenyar-los per on deuen caminar, els haurien d'ensenyar com es camina.

* * *

Han passat les festes de Nadal. Mes no cregueu que per això s'han acabat les típiques neules.

D'aquest article, a Barcelona en ténim tot l'any.

* * *

Ha marxat a Fernando Poo una comissió d'especialistes espanyols i estrangers per tal de cercar un remei per la malaltia de la son.

Desitgem de tot cor que el trobin. Hi ha tanta de gent que dorm.

* * *

Ha quedat resolta a Madrid la qüestió dels frescos d'En Goya de Sant Antoni de la Florida.

Enhorabona, ara haurien de resoldre la qüestió dels altres "frescos" que hi ha per tot arreu.

* * *

El divendres portaren a l'Asil del Parc un home perquè tenia símptomes de bogeria.

Si hi portessin tots els que tenen aquest mal no hi cabrien a l'Asil.

* * *

Un polític grec ha dimitit perquè en un debat quan ell parlava no l'escoltaven.

Els nostres oradors, no s'espanten per tan poca cosa, ja ho saben que moltes vegades no els escolta ningú.

* * *

Les senyores encara no es treuen el barret en el teatre.

Serà veritat que a molta gent el cap només els serveix que per posar-hi el barret?

PETIT I PATAUD
Biblioteca i Hemeroteca General

llibres & lletres

COMENTARIS

Acabo de saborejar "El Meravellós desembarc dels grecs a Empúries". Manuel Brunet, el seu felix autor, m'ha fet l'efecte d'un home que sap on va i el que diu. Tant com un cant a l'Empordà "El meravellós desembarc dels grecs a Empúries" és una aguda ironia contra els erudits analítics que entestats a estudiar les èpoques remotes de la història a través de pedres i escultures, negligeixen lamentablement la part humana de la vida. Això és: que tant o més que la preocupació cultural i artística de la Humanitat en totes les edats, ha imperat un esperit de practicisme, afany mercantil o econòmic originat per les necessitats de la vida. I aquests homes que per esperit comercial, de conquesta o d'aventura sortien abans de l'era cristiana de les costes orientals, per envair el litoral del nord d'Àfrica, després el sud d'Europa i finalment el sòl ibèric, més que un desig d'adaptar els indígenes occitans a la seva civilització, venien portats per la necessitat de la vida; amb afany de riqueses; amb daler de trobar una terra verge on establir-se i triomfar més fàcilment que en llur país on la igualtat de coneixements i de mitjans amb sos conciutadans els ho hauria fet impossible o més costós. Es clar que deixaren en les terres, on posaren la petja, la seva influència cultural. Però aquesta influència era gairebé cosa obligada, ja que els habitants dels països de l'extrem continental europeu no havien encara rebut cap contacte d'un estat civilitzador superior a la seva rudimentària intelligència.

Manuel Brunet, en el seu llibre, desencanta els illusos que creien que els emigrants hellènics vingueren a les nostres costes levantines amb un aire majestuós que els havia donat la pa-

tria de Pericles. I per això em plagueren extraordinàriament una infinitat de detallets que demostren la subtilitat de l'autor i la seva fina concepció de la raça humana. En l'encertadíssim llibre d'En Brunet veureu com aquells grecs bon jans que feien sense gens d'aparatositat ni rebombori la seva entrada a la plana empordanesa, són uns grecs més reals i més humans que no els que d'una manera ridícula ens volen demostrar els historiadors massa complexes i poc naturals, que poc o gens versats en la psicologia dels homes, tenen de la vida corrent un concepte fonamentalment equivocat.

I per damunt de tot, triomfa en "El meravellós desembarc dels grecs a Empúries" un humorisme discret i elegant.

JORDI ARQUÉ

Barcelona, 1 gener 1926

—"La Acadèmia Calasancia" publica (a partir del número 796: setembre-novembre 1925) poesies de poetes pre-verdaguerians. Comença per l'oda "A ma pàtria" de Bonav.^a C. Aribau.

—La casa H. Abadal, de Mataró, ha publicat "La llàntia meravellosa d'Aladdí" tret de Contes de les mil nits i una; versió de Marçal Trilla Rostoll; amb il·lustracions de Lola Anglada.

—Joaquim Folch i Torres és l'autor d'una novella que sortirà aviat, publicat per l'Editorial Catalònia.

—Ha sortit un altre fascicle de "La Revista" (núms. 241 a 246).

—Ha sortit el número de Nadal i Reis de "Bella Terra", número esplèndid.

—El reverend doctor Miquel Coll i Salavia ha publicat una monografia històrica dels reials Col·legiata i Priorat de Santa Maria de Lledó.

—Ha sortit el llibre "Rússia" de Josep Pla.

—Ha sortit "Estampes d'Empordà" de Mossèn Lluís G. Pla.

—Un d'aquests dies sortirà "La Revista de l'Esclasons".

—Ferran Agulló prepara un altre llibre de prosas.

—Un d'aquests dies surt "Contes i Faules" d'Eximenis (collecció "Els nostres clàssics").

—El marquès de Balanzó té en premsa un llibre de literatura ascètica.

—Salvador Perarnau ha publicat un llibre de versos.

Ha sortit el llibre de Francesc Trabal "L'any que ve", de la biblioteca "La Mirada", de Sabadell.

—Guerau de Liost ha enllestit un llibre de versos que es dirà "Ofrena rural" per a la Biblioteca "La Mirada", de Sabadell.

Salutació a Cadaquès

Tant que t'enyorava, ja em tens aquí!

Tot i que no porto bordó ni esclavina,
ritual petxina, ni la carbasseta

de doble panxeta

sanglotant de vi;

només que per veure't, vila que el mar
[broda!

com joglar medièvic, com l'antic rapsoda,
m'he fet pelegrí.

Tris-tras;

camina, camina que caminaràs;

la ruta, ben cert que era llargaruda

llarga i retorçada,

com rastre fatidic d'una enorme serp.

Prò i què, si encarnaves per mi la sorpresa
gentil, amb prestigis de Terra Promesa?

Res no em feia las!

El Croat, errívol per la Terra Santa,

no se sentiria, no es sentia pas

amb delícia tanta,

bategar les ales del cor a la planta

com jo amb peus de daïna, vers tu fent
[camí...

I, ara—l'un de l'altre,—ja em tens aquí!

He fet la beguda, per tu a la fontana,

—d'animeta *nina*, fresca i franciscana—

que rega, amb l'idilli, quatre joncs, llà dalt...

Rost avall, d'un salt,

ne robat olives verdes a una branca,
per tastar-hi essències teves, vila blanca
que et portes l'oli; l'oli, el vi i la sal.

I, ara, amb els ulls closos, religiosament,
buidaré uns quants musclos a la teva honor,
pensant que combrego la teva sentor
feta sagrament...

Salut, predilecta, nuvia! Ondina
del mar safirí;

que et pessiga els braços i et besa la sina
com el Cigne a Leda, tot llum i satí.

Leda esfloraria del Cigne les plomes,
delícia del vent,

com tes mans amoixen el cor de les ones:
fera i finament...

El calfret eròtic que et dóna i li dónes.
tot el mar el ritma, tot el mar el sent!

Oh, quina parella

com d'enamorats

donzell i donzella,

tu i el mar plegats!

Com l'anell al dit,

i a l'anell la perla, et ve el mar polit.

I amb la glotonia de la forma bella

que els dits agullona d'un gran escultor,
i el palp de l'abella,

tes roques cisella

i en fa com a bresques de la salabror.

Beneïda l'hora que em portava aquí.

Quin aire els teus aires, d'aire mallorquí!

Sus! *Festina lenter!* Continental illa

fores, en connubi tu i el mar tot sols:

Tota tú de l'aigua, nuament sencilla;

tota tu de l'aigua, tu i els teus redols.

Doncs, no et deixis pendre res del vell

[misteri;

sigues tu l'oasis fresc i ungit de pau,

pau de Camps Elisis... Serva l'encanteri.

D'una estàtua amb ales el vol tens suau...

Si el mar és Orestes, si és ànima en pena,

i es revolta el caos al gou de Lió,

que siga en tes cales gorg de llum serena,

on el cor hi begui benaurança plena,

fortitud la còrpora, l'ànima unció...

I, quan en nits castes de lluna eucarística,

la Verge abandoni ton *Altar Suprem*;

que sa estela mística

purifiqui, amb crisma profús de l'Eden,

tos pagans encisos... massa bells! Amén.

BARTOMEU BARCELÓ, C. M.

CACERES A L'ÀFRICA TROPICAL

per N. M.ª Rubió i Tudurí.

Vora el riu. — Les pistes dels hipopòtams.

L'hipopòtam mort no és fàcil de dur a la platja.

ELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

Reproduïm amb gust un tros del bell i interessant llibre suara aparegut.

L'hipopòtam rebé la bala en lloc no immediatament mortal, i el dolor l'enrabià. A sota l'aigua topà amb un altre hipopòtam, que plàcidament s'hi estava. L'envestí, per desfogar la ira, i a la primera queixalada, el plàcid company es posà furiós. S'hi degué tornar. Es veia un terrible remenament subaquàtic que no compreníem. La superfície adés tranquil·la i arrissada del Gàmbia, s'inflà i s'arremolinà. De sobte, amb gran sorpresa nostra—que ens estàvem dalt de la ribera, sota els arbres—sortiren els dos hipopòtams. Però, de quina manera! Els animals s'escometien que esparverava; s'interpellaven a grans bramuls, dirigint-se les pitjors invectives. L'aire semblava sacsejat de llurs esgarrafosos crits. Treien mig cos a fora l'aigua, i tot aquest mig cos era boca. Mai no he vist boques tals. Dos homes hi haurien passat còmodament; les aigües del riu, d'ample a ample, eren somogudes. De tant en tant els dos hipopòtams s'enfonsaven junts, i prosseguien davall l'aigua llur descomunal batalla. De vegades dues enormes esquenes apareixien un moment, com les de dos delfins fora mida. Altres vegades tornaven a sortir els caps dalt de l'aigua, i tornava el combat, amb cridots horrorosos i aquell bé de Déu de bocasses mai vistes. A la fi, la pèrdua de sang debilità el ferit, que anà a fons, i les aigües baixes l'arrossegaren Gàmbia avall. S'havia guanyat el repòs després de tan violenta representació.

IMP. ALTÉS

CARRER DE FERNANDO

- 24 i 26. Sastre, Mod. i Camiseria.—BAS i TARRIDA
33. Ganiveteria.—AMERICAN MACHINE.

CARRER CORTS CATALANES

451. Inst. elèct., aigua i gas.—RAFEL SALA.
614. Pelleteria.—"LE RENARD".

CARRER DE TALLERS

72. Ceràmica i rajoles.—CASIMIR VICENS.

CARRER MUNTANER

65. Ribas i Ferrer. B. Regina *Novelles escollides*

CARRER BOTERS

4. F. MONFALCÓN. Tapissos pintats i oleografies.

CARRER DEL CALL

1. C. FONT. Mantons Manila i Mantellines.
9. Llaneria i Sederia.—CASA PUIG.
18, pral. J. COSTA.—Antiguitats d'art.

CARRER DEL PI

- 13, 2.º. SASTRE.—L. MIR.

CARRER DE SANT PAU

3. Camiseria del Liceo.—JOAN VALLVÉ.

CARRER BALMES

126. RADIO-ELECTRIC Manufacturers.

RAMBLA DE CATALUNYA

15. Pelleteria "La Siberia".—J. TICÓ.
94. LA ARTÍSTICA.—Brodats i Confeccions.
124. Instal. bones i barates.—Barnadas i Espinet.

CARRER DE LA BOQUERIA

- 36 i 38. Camiseria.—RODRIGUEZ & FERRER.

CARRER CORRIBIA

- 2 i 11. Lligues i Tirants CATALONIA.

CARRER VILA-VILÀ

66. Palla i Alfals JOSEP CATALA.

CARRER PORTAFERRISSA

22. Ganiveteria i perfumeria.—VDA. DUCHEIN

CARRER FONTANELLA

18. Art. Fotogràfics i Radio.—PÉREZ i SÁBAT.

CARRER JOVELLANOS

4. Art. Fot. i treballs de Laboratori.—E. Picazo

RONDA SANT ANTONI

60. OLLA EXPRESS.—Detalls a Import Acar.

CARRER SALMERÓN

140. Articles fot. i radio.—V. CALDÉS ARÓS.
193. Làmp. Elect. i radio.—RAMON RABASA.

DIAGONAL

460. "Radio Iris".—J. B. MODELELL.

UAB
Biblioteca de Comunicació
Biblioteca General

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

IGNASI FOLCH I TORRES

UNA DONA

Novel·la contemporània

A TOTES
LES LLIBRERIES

Preu: 3'50 ptes.

RAMON SUNYER
JOIER

Corts Catalanes, n.º 643
Telèfon 813-S. P. - BARCELONA

F. CARRERAS CANDI

NARRACIONS MONTSERRATINES

CONTÉ ENTRE ALTRES:

La roca del Gegant
encantat - Lo senyal
del Cap de Mort - Lo
Cavall Bernat - Lo
Vall-Mai - Lo drama
de Sant Miquel - Lo
fals ermità de Mont-
serrat - Lo bandoler
de Montserrat.

Vol. de 400 pàgs. il·lus-
trat amb 35 gravats

IMPREMTA ALTÈS
ANGELS, 22 I 24

Preu: 2 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS~AUTOTIPIAS

CALÇATS

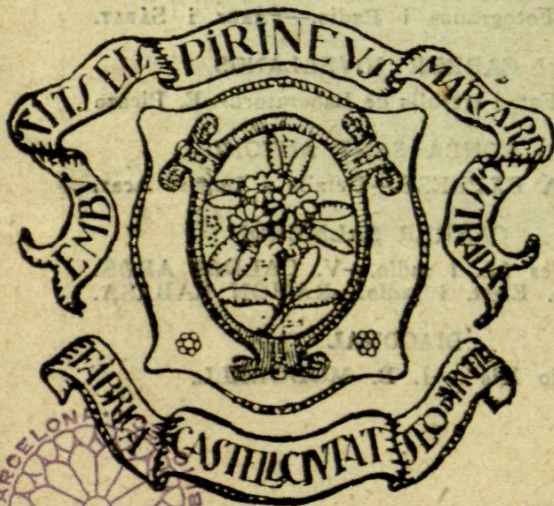
**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferrixa, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor **2**
demanu-lo a totes les llibreries **Pessetes**

TELÉFON { A SEU D'URGELL, N.º 124
A BARCELONA, N.º 2023-A
A SITGES, N.º 1383

Fàbrica de Llonganisses,
la millor de la nostra terra.

Demaneu a tot arreu la marca

"ELS PIRINEUS"

Quingles i Escaler

CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

**PARAIGÜES
OMBREL·LES
VANOS
BASTONS**

J. CARDÚS

Portaferrixa, 10
BARCELONA

res/172